

Zdzisław Kręgielski (1912-1987)

Notka biograficzna

Zdzisław Kręgielski urodził się 15 września 1912 r. w Skokach. Syn Wiktora i Jadwigi z domu Ratuszewskiej. Szkołę powszechną w Poznaniu ukończył w 1922 r. Absolwent gimnazjum w Poznaniu z roku 1933.

Kariere wojskową rozpoczął 15 września 1933 r. od dywizyjnego kursu podchorążych rezerwy przy 59 pułku piechoty Wielkopolskiej w Inowrocławiu. Po trzymiesięcznym kursie aplikacyjnym (od 2 kwietnia do 1 lipca 1934 r.) przyjęty 15 października 1934 r. do Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej. Jako jej absolwent 15 października 1936 r. awansowany do stopnia podporucznika.

Służbę oficera rozpoczął 31 lipca 1936 r. od stanowiska dowódcy plutonu w 69 pułku piechoty w Gnieźnie. Podczas służby w pułku doszedł do stanowiska zastępcy dowódcy kompanii. 31 lipca 1939 r. przeniesiony do 2. Morskiego Batalionu Strzelców w Gdyni-Redłowie. 4 lipca przerzucony do miejsca docelowego - Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte w Wolnym Mieście Gdańsku.

W czasie obrony placówki we wrześniu 1939 r. dowódca placówki „Przystań”.

Od 7 września w niemieckiej niewoli. Najpierw umieszczony w obozie przejściowym w Riesenburgu (Prabuty), potem Oflagu XVIII A Lienz (numer jeńca 1780). Z końcem maja 1940 r. przeniesiony do Oflagu II C w Woldenbergu (Dobiegniew), gdzie spędził resztę wojny. Uwolniony 30 stycznia 1945 r. w Deetz przez oddziały Armii Czerwonej.

Po oswoobodzeniu trafił do Gniezna, gdzie zatrudnił się jako instruktor wychowania fizycznego. Niedługo potem, po zweryfikowaniu 15 lutego przez komisję w stopniu porucznika, w kwietniu 1945 r. powołany do służby w 1. Samodzielnym Morskim Batalionie Zapasowym, a po utworzeniu Szkoły Specjalistów Morskich w Gdyni, od 20 maja 1945 r. dowódca kompanii w tej jednostce. W maju 1946 r. awansowany do stopnia kapitana. 14 marca 1947 r. zdemobilizowany.

Od 1 kwietnia 1947 r. do 31 stycznia 1948 r. współwłaściciel Firmy Rybnej „Rekin” w Helu. Do 31 marca 1949 r. agent handlowy firmy „Orkan” w Gdyni. W 1949 r. przyjęty do pracy Państwowym Przedsiębiorstwie Budowlanym. W 1951 r. ukończył Technikum Budowlane w Poznaniu. Przez dwa lata (1951-1953) pracował jako technik w Zjednoczeniu Nr 1 Budownictwa Miejskiego w Poznaniu, a od 1954 jako technik, a następnie starszy inspektor w Zjednoczeniu Instalacji Sanitarnych i Elektrycznych Budownictwa Miejskiego w Poznaniu. Od grudnia 1968 r. kierownik komisji wynalazczości w Zjednoczeniu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Poznaniu. W 1976 r. przeszedł na emeryturę. Na początku lat osiemdziesiątych awansowany do stopnia komandora podporucznika w stanie spoczynku.

ppor. Zdz. Kręgielski - pierwszy z lewej

Z początkiem lat 80. uhonorowany stopniem komandora porucznika w stanie spoczynku. Zmarł 31 lipca 1987 r. Pochowany na cmentarzu Komunalnym Poznań – Junikowo pole AZ – M-P6-2.

Od 1 września 1949 r. członek Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Członek Związku Obrońców Westerplatte, organizacji wchłoniętej później przez Związek Bojowników o Wolność i Demokrację (Sekcja Westerplaczczyków w Zarządzie Okręgowym ZBoWiD w Gdańsku).

Żona Jadwiga z domu Brózda, córka Danuta (1949 r.)

Odnaczenia: Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari (1945), Złoty Krzyż Zasługi, Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 (1946), Medal za Odrę, Nysę, Bałtyk (1946), Odznaka Grunwaldzka (1946), Złoty Krzyż Zasługi, Medal 10-Lecia PRL, Medal 30-Lecia PRL, Odznaka Przdownika Pracy, Złota Odznaka Związków Zawodowych.

Opracowali: dr. Jarosław Tuliszką we współpracy z Wojciechem Samólem (Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku) na podstawie:
Drózd K.H., Walczyli na Westerplatte. Badania nad stanem liczbowym załogi Wojskowej Składnicy Tranzytowej we wrześniu 1939 roku, Oświęcim 2017;
Górniewicz-Kurowska Stanisława, Westerplaczczy. Losy Obrońców Wojskowej Składnicy Tranzytowej, Wydanie II poszerzone i poprawione, Gdańsk 2012;
Westerplatte. Zebrał, opracował i wstępem opatrzył Zbigniew Flisowski. Warszawa 1978.
Roczników Oficerskich 1923, 1923, 1932 oraz 1935-1939
oraz wybranych teczek personalnych z: Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie, Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, Archiwum Państwowego w Gdańsku oraz Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.
Fot. MWW

Gdańsk, w maju 2022